

РЕШЕНИЕ

№ 15559

гр. София, 08.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в
публично заседание на 24.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **2791** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба на И. А. Х., р. 01.01.2003г., ЕГН[ЕИК], гражданка на С., с предоставен хуманитарен статут от Р.България, представлявана от адв. К. С., срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-ВЗ/744/17.02.2025г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – В., [населено място], с която е отказано отпускане на еднократна помощ за при раждане на живо дете.

В жалбата се твърди незаконосъобразност на оспорената заповед. На следващо място се излагат съображения, че ограничението, съдържащо се в чл.3, т.5 от ЗСПД, с което е мотивирана заповедта е в противоречие с чл. 2, 3 и чл. 27 от Конвенцията за правата на детето, К., ЗСП и ЗЗДет. Моли за отмяна на оспорената заповед. Претендира разноси на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗА.

В проведеното по делото съдебно заседание жалбоподателят чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена по изложените в същата съображения.

Ответникът – директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ В. чрез юрк. Б. оспорва жалбата като препраща към мотивите за издаване на заповедта.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

Между страните не е спорно, че И. А. Х. е гражданка на С., ЕГН[ЕИК]. Същата е майка и законен представител на малолетния Р. Х. А., родена в България на 09.05.2024г. Жалбоподателката е с предоставен хуманитарен статут от Р.България.

На 13.02.2025г. жалбоподателката Х. е подала Заявление – декларация вх. № ЗСПД/Д-С-

ВЗ/744/13.02.2025г. за отпускане на еднократна помощ по чл. 6 от ЗСПД и във връзка с раждане на живо дете. Въз основа на подаденото заявление директорът на дирекция „Социално подпомагане“ - В. е издал оспорената в настоящото производство Заповед № ЗСПД/Д-С-ВЗ/744/17.02.2025г., с която е отказал отпускането на исканата помощ. В заповедта са изложени мотиви, че г-жа Х. не отговаря на условието на чл.3, т.5 от ЗСПД- право на помощи имат семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна- няма подписан договор за социална сигурност между Република България и Сирийска Арабска Република.

Заповедта е връчена на 21.02.2025г.

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган съобразно предоставените му правомощия, в изискуемата форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Съдът констатира, че заповедта е издадена в противоречие с материалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона - основания за незаконосъобразност по чл. 146, т.4 и т.5 от АПК, като съображенията за това са следните:

Административният орган неправилно е приел, че не е налице правно основание за предоставяне на семейни помощи в конкретния случай.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин. Съгласно чл.32, ал.3 ЗУБ чужденец с предоставен хуманитарен статут има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България. Разглежданата семейна помощ за дете е допустимо и основателно поискана на основание чл.2, ал.6 от Закона за социалното подпомагане, съобразно който от правото по ал. 3 /право на социални помощи за български граждани, семейства и съжителстващи лица/ се ползват и чужденците с разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, чужденците, на които е предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут, и чужденците, ползващи се от временна закрила, и лицата, за които това е предвидено в международен договор, по който Република България е страна. Следователно, жалбоподателката може да се ползва от правата и задълженията на чужденец, постоянно пребиваващ на територията на страната. И. А. Х. пребивава в Република България, тук е родила детето си Р. Х. А., разрешено им е да останат на територията на Република България, видно от издадените документи за самоличност и е безспорно правното основание за пребиваване. Разпоредбата на чл.3, т.5 ЗСПД не съдържа специални разпоредби относно приложимостта ѝ за чужденци, но предвижда права за чужденци, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. Именно по силата на друг закон - Законът за социалното подпомагане жалбоподателката и като законен представител на малолетното дете, има право на социално подпомагане – в случая на разглежданата еднократна помощ за раждане на живо дете.

Отделно от това, даденото от ответника тълкуване на нормата на чл. 3, т. 5 ЗСПД /за липсата на спогодба със Сирийската арабска република/ не съответства и на разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както

и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно посочената разпоредба държавите членки полагат грижи получилият статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка. Така също и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, като в т. 45 от Преамбюла на Директивата е посочено, че с цел да се избегнат социални трудности е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. Социалното подпомагане, условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, следва да се определят от националното право. Възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице, помощи в случай на заболяване или бременност и семейни помощи за деца, доколкото такива обезщетения се предоставят на гражданите съгласно националното право. Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право, като съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. В този смисъл предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход и като едно от основните обезщетения. България като държава членка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно- получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка.

В този смисъл националната правна уредба относно възможността за предоставяне на помощи за деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България с предоставен хуманитарен статут следва да се тълкува в съответствие с общностното право.

Тези съображения обосновават крайния извод на съда за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради което обжалваната заповед следва да бъде отменена. На основание чл. 173, ал. 2 от АПК, делото следва да бъде изпратено като преписка на административния орган за ново произнасяне по заявление-декларация от 13.02.2025г., подадено от жалбоподателката Х., при съблюдаване на дадените с настоящо решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

При този изход на спора и предвид своевременно направеното искане от процесуалния представител на жалбоподателя за присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение и като съобрази, че е договорена безплатна правна помощ на основание чл. 38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата, следва на адвокат С. М. да се присъди възнаграждение в размер на 400 лева. За да определи възнаграждението под минималния предвиден размер в чл.8, ал.3 от Наредба №1 от 09 юли 2004г. настоящият съдебен състав съобрази следното: с Решение на Съда на ЕС от 25 януари 2024 г. по дело C-438/22 по преюдициално запитване, отправено от Софийски районен съд, е прието, че член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС следва да се

тълкува в смисъл, че ако се установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочените разпоредби, националният съд е длъжен да откаже да я приложи. Следователно, посочените в наредбата размери на адвокатските възнаграждения могат да служат единствено като ориентир при определяне служебно на възнагражденията, но без да са обвързващи за съда. При съобразяване на процесуалното участие на поискалия възнаграждението адвокат и естеството на правния спор, който не се характеризира с особена фактическа и правна сложност, приключил е в едно съдебно заседание и без отправяни искания за събиране на доказателства, размерът на определеното адв. възнаграждение следва да е именно горепосочения.

На основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 10 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на И. А. Х., р. 01.01.2003г., ЕГН[ЕИК], гражданка на С., Заповед № ЗСПД/Д-С-ВЗ/744/17.02.2025г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – В., [населено място].

ВРЪЩА преписката на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – В., [населено място] за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона в едномесечен срок от получаване на решението.

ОСЪЖДА Агенция социално подпомагане- дирекция „Социално подпомагане“-В. да заплати на адвокат К. С. – САК адвокатско възнаграждение в размер на 400 лева.

Решението не подлежи на обжалване.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него по реда на чл. 137 от АПК.